

ॐ नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः,
हरिः ॐ

4.6 चतुर्थकाण्डे षष्ठः प्रश्नः - परिषेचन-सं

Contents

4.6 चतुर्थकाण्डे षष्ठः प्रश्नः - परिषेचन-संस्काराभिधानं

1

ॐ नमः परमात्मने , श्री महागणपतये नमः , श्री गुरुभ्यो नमः , हरिः ॐ

4.6 चतुर्थकाण्डे षष्ठः प्रश्नः - परिषेचन-संस्काराभिधानं

4.6 चतुर्थकाण्डे षष्ठः प्रश्नः - परिषेचन-संस्काराभिधानं

TS 4.6.1.1

अश्मन् । ऊर्जम् । पर्वते । शिश्रियाणाम् । वाते । पर्जन्ये । वरुणस्य । शुष्मे ॥ अद्भ्य
इत्यन्त - भ्यः । ओषधीभ्य इत्योषधि - भ्यः । वनस्पतिभ्य इति वनस्पति - भ्यः । अधीति ।
संभृतामिति सं - भृताम् । ताम् । नः । इषम् । ऊर्जम् । धत्त । मरुतः । सः । रराणा इति
सं - रराणाः ॥ अश्मन् । ते । क्षुत् । अमुम् । ते । शुक् । ऋच्छतु । यम् । द्विष्मः ॥
समुद्रस्य । त्वा । अवाक्या । अग्ने । परीति । व्ययामसि ॥ पावकः । अस्मभ्यमित्यस्म -
भ्यम् । शिवः । भव ॥ हिमस्य । त्वा । जरायुणा । अग्ने । परीति । व्ययामसि ॥ पावकः
। अस्मभ्यमित्यस्म - भ्यम् । शिवः । भव ॥ उपेति । 1

TS 4.6.1.2

ज्मन् । उपेति । वेतसे । अवन्तरमित्यवन्त-तरम् । नदीषु । आ ॥ अग्ने । पित्तम् । अपाम्
। असि ॥ मण्डूकि । तामिः । एति । गृहि । सा । इमम् । नः । यज्म् ॥ पावकवर्णमिति
पावक - वर्णम् । शिवम् । कृधि ॥ पावके । एति । चितयन्त्या । कृपा ॥ क्षामन् । रुरुचे
। उषसः । न । भानुना ॥ तूर्वन् । न । यामन् । एतशस्य । नु । रणे । एति । यः ।

घृणे ॥ न । तृ॒षा॒णः । अ॒जरः ॥ अ॒ग्रे । पा॒व॒क॒ । रो॒चिषा॑ । म॒न्द्रया॑ । दे॒व । जि॒ह्वा॑ ॥
एति॑ । दे॒वान् । 2

TS 4.6.1.3

व॒क्षि । यक्षि॑ । च ॥ सः । नः । पा॒व॒क॒ । दी॒दिवः॑ । अ॒ग्रे । दे॒वान् । इ॒ह । एति॑
। व॒ह ॥ उ॒पेति॑ । य॒ज्ञम् । ह॒विः । च । नः ॥ अ॒पाम् । इ॒दम् । न्यय॑नमिति॑ नि -
अय॑नम् । स॒मु॒द्रस्य॑ । नि॒वेश॑नमिति॑ नि - वे॒श॑नम् ॥ अ॒न्यम् । ते । अ॒स्मत् । त॒प॒न्तु
। हे॒तयः॑ । पा॒व॒कः । अ॒स्मभ्य॑मित्य॒स्म - भ्य॑म् । शि॒वः । भ॒व ॥ नमः॑ । ते । ह॒र॑से
। शो॒चिषे॑ । नमः॑ । ते । अ॒स्तु । अ॒र्चिषे॑ ॥ अ॒न्यम् । ते । अ॒स्मत् । त॒प॒न्तु । हे॒-
तयः॑ । पा॒व॒कः । अ॒स्मभ्य॑मित्य॒स्म - भ्य॑म् । शि॒वः । भ॒व ॥ नृ॒षद् इति॑ नृ - स॒दे । वट् । 3

TS 4.6.1.4

अ॒प्सुष॑द् इत्य॑प्सु - स॒दे । वट् । व॒न॒सद् इति॑ व॒न - स॒दे । वट् । ब॒र॒हि॒षद् इति॑ ब॒र॒हि
- स॒दे । वट् । सु॒व॒र्विद् इति॑ सु॒वः - वि॒दे । वट् ॥ ये । दे॒वाः । दे॒वाना॑म् । य॒ज्ञियाः॑
। य॒ज्ञिया॑नाम् । स॒व॒त्स॒री॒णमिति॑ सं - व॒त्स॒री॒णा॑म् । उ॒पेति॑ । भा॒गम् । आ॒स॒ते ॥ अ॒हु॒ताद्
इत्य॑हु॒त - अ॒दः । ह॒विषः॑ । य॒ज्ञे । अ॒स्मिन् । स्व॒यम् । जु॒हु॒द्धम् । म॒धु॒नः । घृ॒तस्य॑ ॥
ये । दे॒वाः । दे॒वेषू॑ । अ॒धीति॑ । दे॒व॒त्वमिति॑ दे॒व - त्वम् । आ॒य॒न् । ये । ब्र॒ह्म॑णः ।
पु॒र ए॒तार॑ इति॑ पु॒रः - ए॒तारः॑ । अ॒स्य ॥ ये॒भ्यः । न । ऋ॒ते । प॒व॒ते । धा॒म । कि॒म्
। च॒न । न । ते । दि॒वः । न । पृ॒थि॒व्याः । अ॒धीति॑ । स्नु॒षु ॥ प्रा॒ण॒दा इति॑ प्रा॒ण - दाः । 4

TS 4.6.1.5

अ॒पा॒न॒दा इत्य॑पा॒न - दाः । व्या॒न॒दा इति॑ व्या॒न - दाः । च॒क्षु॒र्दा इति॑ च॒क्षुः-दाः । व॒र्चो॒दा इति॑
व॒र्चः-दाः । व॒रि॒वो॒दा इति॑ व॒रि॒वः-दाः ॥ अ॒न्यम् । ते । अ॒स्मत् । त॒प॒न्तु । हे॒तयः॑ । पा॒व॒कः
। अ॒स्मभ्य॑मित्य॒स्म - भ्य॑म् । शि॒वः । भ॒व ॥ अ॒ग्निः । ति॒ग्मे॒न । शो॒चिषा॑ । य॒ज्ञ॑स॒न्त ।

विश्वम् । नीतिं । अत्रिणम् ॥ अग्निः । नः । वःसते । रयिम् ॥ सः । एना । अनीकेन ।
सुविदत्र इति सु-विदत्रः । अस्मे इति । यष्टौ । देवान् । आयजिष्ठ इत्या-यजिष्ठः । स्वस्ति ॥
अदब्धः । गोपा इति गो - पाः । उत । नः । परस्पा इति परः - पाः । अग्रे । द्युमदिति
द्यु - मत् । उत । रेवत् । दिदीहि ॥ 5

(उप-देवान्-वट्-प्राणदा-श्चतुश्चत्वारिंशच्च) (A1)

TS 4.6.2.1

य । इमा । विश्वा । भुवनानि । जुह्वत् । ऋषिः । होता । निषसादेति नि - ससाद । पिता ।
नः ॥ सः । आशिषेत्या - शिषा । द्रविणम् । इच्छमानः । परमच्छद इति परम - छदः । वरे
। एति । विवेश ॥ विश्वकर्मेति विश्व-कर्मा । मनसा । यत् । विहाया इति वि-हायाः । धाता ।
विधातेति वि - धाता । परमा । उत । सन्दगिति सं-दृक् ॥ तेषाम् । इष्टानि । समिति । इषा
। मदन्ति । यत्र । सप्तर्षीनिति सप्त-ऋषीन् । परः । एकम् । आहुः ॥ यः । नः । पिता ।
जनिता । यः । विधातेति वि - धाता । यः । नः । सतः । अभि । एति । सत् । जजान ॥ 6

TS 4.6.2.2

यः । देवानाम् । नामधा इति नाम - धाः । एकः । एव । तम् । सप्रश्नमिति सं - प्रश्नम् ।
भुवना । यन्ति । अन्या ॥ ते । एति । अयजन्त । द्रविणम् । समिति । अस्मै । ऋषयः
। पूर्वे । जरितारः । न । भूना ॥ असूर्ता । सूर्ता । रजसः । विमान इति वि - माने । ये ।
भूतानि । समकृण्वन्निति सं - अकृण्वन् । इमानि ॥ न । तम् । विदाथ । यः । इदम् । जजान
। अन्यत् । युष्माकम् । अन्तरम् । भवति ॥ नीहारेण । प्रावृताः । जल्प्या । च । असु-
तृप् इत्यसु - तृपः । उक्थशास इत्युक्थ - शासः । चरन्ति ॥ परः । दिवा । परः । एना । 7

TS 4.6.2.3

पृथिव्या । पुरः । देवेभिः । असुरैः । गुह्यैः । यत् ॥ कम् । स्वित् । गर्भम् । प्रथमम् । दुद्धे । आपः । यत्र । देवाः । समगच्छन्तेति सं - अगच्छन्त । विश्वे ॥ तम् । इत् । गर्भम् । प्रथमम् । दुद्धे । आपः । यत्र । देवाः । समगच्छन्तेति सं - अगच्छन्त । विश्वे ॥ अजस्यं । नाभौ । अधीतिं । एकम् । अर्पितम् । यस्मिन् । इदम् । विश्वम् । भुवनम् । अधीतिं । श्रितम् ॥ विश्वकर्मैति विश्व - कर्मा । हि । अजनिष्ट । देवः । आत् । इत् । गन्धर्वः । अभवत् । द्वितीयः ॥ तृतीयः । पिता । जनिता । ओषधीनाम् । 8

TS 4.6.2.4

अपाम् । गर्भम् । वीतिं । अदधात् । पुरुत्रेति पुरु - त्रा ॥ चक्षुषः । पिता । मनसा । हि । धीरः । घृतम् । एने इति । अजनत् । नन्नमाने इति ॥ यदा । इत् । अन्ताः । अददहन्त । पूर्वं । आत् । इत् । द्यावापृथिवी इति द्यावा - पृथिवी । अप्रथेताम् ॥ विश्वतश्चक्षुरिति विश्वतः - चक्षुः । उत । विश्वतोमुख इति विश्वतः - मुखः । विश्वतोहस्त इति विश्वतः - हस्तः । उत । विश्वतस्पादिति विश्वतः-पात् ॥ समितिं । बाहुभ्यामिति बाहु-भ्याम् । नमति । समितिं । पतत्रैः । द्यावापृथिवी इति द्यावा - पृथिवी । जनयन् । देवः । एकः ॥ किम् । स्वित् । आसीत् । अधिष्ठानमित्यधि - स्थानम् । आरंभेणमित्या - रंभेणम् । कृतम् । स्वित् । किम् । आसीत् ॥ यदि । भूमिम् । जनयन् । 9

TS 4.6.2.5

विश्वकर्मैति विश्व - कर्मा । वीतिं । द्याम् । और्णोत् । महिना । विश्वचक्षा इति विश्व - चक्षाः ॥ किम् । स्वित् । वनम् । कः । उ । सः । वृक्षः । आसीत् । यतः । द्यावापृथिवी इति द्यावा - पृथिवी । निष्टुक्षुरिति निः - त्तुक्षुः ॥ मनीषिणः । मनसा । पृच्छत । इत् । उ । तत् । यत् । अद्व्यतिष्ठदित्यधि - अतिष्ठत् । भुवनानि । धारयन् ॥ या । ते । धामानि । प्रमाणि । या । अवमा । या । मद्ध्यमा । विश्वकर्मन्निति विश्व - कर्मन् । उत । इमा ॥ शिक्षं । सखिभ्य इति सखि - भ्यः । हविषि । स्वधाव इति स्वधा - वः । स्वयम् । यज-

स्व । तनुवम् । जुषाणः ॥ वाचः । पतिम् । विश्वकर्मणमिति विश्व - कर्मणम् । ऊतये ॥ 10

TS 4.6.2.6

मनोयुजमिति मनः - युजम् । वाजै । अद्य । हुवेम् ॥ सः । नः । नेदिष्ठा । हवनानि । जोषते । विश्वशंभूरिति विश्व - शंभुः । अवसे । साधुकर्मति साधु - कर्मा ॥ विश्वकर्मन्निति विश्व-कर्मन् । हविषा । वावृधानः । स्वयम् । यजस्व । तनुवम् । जुषाणः ॥ मुह्यन्तु । अन्ये । अभितः । सपत्नाः । इह । अस्माकम् । मघवेति मघ - वा । सूरिः । अस्तु ॥ विश्वकर्मन्निति विश्व - कर्मन् । हविषा । वदर्धनेन । त्रातारम् । इन्द्रम् । अकृणोः । अवद्वयम् ॥ तस्मै । विशः । समिति । अनमन्तु । पूर्वीः । अयम् । उग्रः । विहव्य इति वि-हव्यः । यथा । असत् ॥ समुद्राय । वयुनाय । सिन्धूनाम् । पतये । नमः () ॥ नदीनाम् । सर्वासाम् । पित्रे । जुहुत । विश्वकर्मण इति विश्व - कर्मण । विश्वा । अहां । अमर्त्यम् । हविः ॥ 11

(जजानै - नौ - षधीनां - भूमिं जनय - नृतये - नमो - नव च) (A2)

TS 4.6.3.1

उदिति । एनम् । उत्तरामित्युत् - तराम् । नय । अग्ने । घृतेन । आहुतेत्या - हुत ॥ रायः । पोषेण । समिति । सृज । प्रजयेति प्र - जया । च । धनेन । च ॥ इन्द्र । इमम् । प्रतरामिति प्र-तराम् । कृधि । सजातानामिति स - जातानाम् । असत् । वशी ॥ समिति । एनम् । वर्चसा । सृज । देवेभ्यः । भागधा इति भाग - धाः । असत् ॥ यस्य । कुर्मः । हविः । गृहे । तम् । अग्ने । वदर्धय । त्वम् ॥ तस्मै । देवाः । अधीति । ब्रवन् । अयम् । च । ब्रह्मणः । पतिः ॥ उदिति । उ । त्वा । विश्वे । देवाः ॥ 12

TS 4.6.3.2

अग्रे । भरन्तु । चित्तिभिरिति चित्ति - भिः ॥ सः । नः । भव । शिवतम इति शिव
- तमः । सुप्रतीक इति सु - प्रतीकः । विभावसुरिति विभा - वसुः ॥ पञ्च । दिशः ।
दैवीः । यज्ञम् । अवन्तु । देवीः । अपेति । अमंतिम् । दुर्मंतिमिति दुः - मंतिम् ।
बाधमानाः ॥ रायः । पोषे । यज्ञपतिमिति यज्ञ - पतिम् । अभजन्तीरित्या - भजन्तीः ॥
रायः । पोषे । अधीति । यज्ञः । अस्थात् । समिद्ध इति सं - इद्धे । अग्नौ । अधीति
। मामहानः ॥ उक्थपत्र इत्युक्थ - पत्रः । ईड्यः । गृभीतः । तप्तम् । घर्मम् । परिगृह्ये-
ति परि-गृह्य । अयजन्त ॥ ऊर्जा । यत् । यज्ञम् । अशमन्त । देवाः । दैव्याय । धर्त्रे
। जोष्ट्रे ॥ देवश्रीरिति देव - श्रीः । श्रीमणा इति श्री - मनाः । शतपया इति शत - पयाः । 13

TS 4.6.3.3

परिगृह्येति परि - गृह्य । देवाः । यज्ञम् । आयुन् ॥ सूर्यरश्मिरिति सूर्य - रश्मिः । हरिकेश
इति हरि - केशः । पुरस्तात् । सविता । ज्योतिः । उदिति । अयान् । अजस्रम् ॥ तस्य ।
पूषा । प्रसवमिति प्र - सवम् । याति । देवः । संपश्यन्निति सं - पश्यन् । विश्वा । भुवनानि
। गोपा इति गो - पाः ॥ देवाः । देवेभ्यः । अद्भ्यन्तः । अस्थुः । वीतम् । शमित्रे ।
शमिता । यजद्भ्यै ॥ तुरीयः । यज्ञः । यत्र । हव्यम् । एति । ततः । पावकाः । आशिष
इत्या-शिषः । नः । जुषन्ताम् ॥ विमान इति वि-मानः । एषः । दिवः । मद्भ्यै । आस्ते
। आपप्रिवानित्या - पप्रिवान् । रोदसी इति । अन्तरिक्षम् ॥ सः । विश्वाचीः । अभीति । 14

TS 4.6.3.4

चष्टे । घृताचीः । अन्तरा । पूर्वम् । अपरम् । च । केतुम् ॥ उक्षा । समुद्रः । अरुणः
। सुपूर्ण इति सु - पूर्णः । पूर्वस्य । योनिम् । पितुः । एति । विवेश ॥ मद्भ्यै । दिवः
। निहित इति नि - हितः । पृश्निः । अश्मा । वीति । चक्रमे । रजसः । पाति । अन्तौ
॥ इन्द्रम् । विश्वाः । अवीवृधन् । समुद्रव्यचसमिति समुद्र-व्यचसम् । गिरः ॥ रथीतममिति
रथि - तमम् । रथीनाम् । वाजानाम् । सत्पतिमिति सत् - पतिम् । पतिम् ॥ सुम्रहूरिति सुम्र

- हूः । यज्ञः । देवान् । एति । च । वक्षत् । यक्षत् । अग्निः । देवः । देवान् । एति ।
 च । वक्षत् ॥ वाजस्य () । मा । प्रसवेनेति प्र - सवेन । उद्ग्राभेणेत्युत् - ग्राभेण । उदिति
 । अग्रभीत् ॥ अथ । सपत्नान् । इन्द्रः । मे । निग्राभेणेति नि - ग्राभेण । अधरान् । अकः
 ॥ उद्ग्राभमित्युत् - ग्राभम् । च । निग्राभमिति नि - ग्राभम् । च । ब्रह्म । देवाः । अवीवृधन्
 ॥ अथ । सपत्नान् । इन्द्राग्री इतीन्द्र - अग्री । मे । विषूचीनान् । वीति । अस्यताम् ॥ 15

(देवाः - शतपया - अभि - वाजस्य - षड्विंशतिश्च) (A3)

TS 4.6.4.1

आशुः । शिशानः । वृषभः । न । युद्धम् । घनाघनः । क्षोभणः । चरुषणीनाम् ॥
 संक्रन्दन् इति सं - क्रन्दनः । अनिमिष इत्यनि - मिषः । एकवीर इत्येक - वीरः । शतम्
 । सेनाः । अजयत् । साकम् । इन्द्रः ॥ संक्रन्दनेनेति सं - क्रन्दनेन । अनिमिषेणेत्यनि -
 मिषेण । जिष्णुना । युत्कारेणेति युत् - कारेण । दुश्च्यवनेनेति दुः-च्यवनेन । धृष्णुना ॥ तत्
 । इन्द्रेण । जयत् । तत् । सहृद्धं । युधः । नरः । इषुहस्तेनेतीषु - हस्तेन । वृष्णा ॥ सः
 । इषुहस्तेरितीषु - हस्तेः । सः । निषङ्गिभिरिति निषङ्गि - भिः । वशी । सस्त्रष्टेति सं - स्रष्टा
 । सः । युधः । इन्द्रः । गुणेन ॥ सस्त्रष्टजिदिति सस्त्रष्ट - जित् । सोमपा इति सोम - पाः
 । बाहुशर्द्धीति बाहु - शर्द्धी । ऊर्ध्वधन्वेत्यूर्ध्व - धन्वा । प्रतिहिताभिरिति प्रति - हिताभिः
 । अस्ता ॥ बृहस्पते । परीति । दीय । 16

TS 4.6.4.2

रथेन । रक्षोहेति रक्षः - हा । अमित्रान् । अपबाधमान इत्यप - बाधमानः ॥ प्रभञ्जन्निति प्र
 - भञ्जन् । सेनाः । प्रमृण इति प्र - मृणः । युधा । जयन् । अस्माकम् । एधि । अविता
 । रथानाम् ॥ गोत्रभिदमिति गोत्र - भिदम् । गोविदमिति गो - विदम् । वज्रबाहुमिति वज्र -
 बाहुम् । जयन्तम् । अजम् । प्रमृणन्तमिति प्र - मृणन्तम् । ओजसा ॥ इमम् । सजाता इति

स - जा॒ताः । अ॒न्वि॒तिं । वी॒र॒य॒द्ध॒म् । इ॒न्द्र॒म् । स॒खा॒यः । अ॒नु॒ । स॒मि॒तिं । र॒भ॒द्ध॒म् ॥
 ब॒ल॒वि॒ज्ञा॒य इति॑ ब॒ल - वि॒ज्ञा॒यः । स्त॒थ॒वि॒रः । प्र॒वी॒र॒ इति॑ प्र - वी॒रः । स॒ह॒स्वा॒न् । वा॒जी ।
 स॒ह॒मा॒नः । उ॒ग्रः ॥ अ॒भि॒वी॒र॒ इत्य॑भि - वी॒रः । अ॒भि॒स॒त्वे॒त्य॑भि - स॒त्वा । स॒हो॒जा इति॑ स॒हः
 - जाः । जै॒त्र॒म् । इ॒न्द्र॒ । र॒थ॒म् । ए॒तिं । ति॒ष्ठ । गो॒वि॒दि॒तिं गो - वि॒त् ॥ अ॒भी॒तिं । गो॒त्रा॒णि
 । स॒ह॒सा । गा॒ह॒मा॒नः । अ॒दा॒यः । 17

TS 4.6.4.3

वी॒रः । श॒त॒म॒न्यु॒रिति॑ श॒त - म॒न्युः । इ॒न्द्रः ॥ दु॒श्च्य॒व॒न इति॑ दुः - च्य॒व॒नः । पृ॒त॒ना॒षाट् ।
 अ॒यु॒द्ध॒यः । अ॒स्माक॑म् । से॒नाः । अ॒व॒तु । प्रे॒तिं । यु॒धि॒स्वि॒तिं यु॒त् - सु ॥ इ॒न्द्रः । आ॒सा॒म् ।
 ने॒ता । बृ॒ह॒स्प॒तिः । दक्षि॑णा । य॒ज्ञः । पु॒रः । ए॒तु । सो॒मः ॥ दे॒व॒से॒ना॒ना॒मिति॑ दे॒व - से॒ना॒ना॑म्
 । अ॒भि॒भु॒ञ्ज॒ती॒ना॒मि॒त्य॑भि - भु॒ञ्ज॒ती॒ना॒म् । ज॒य॒न्ती॒ना॒म् । म॒रु॒तः । य॒न्तु । अ॒ग्रे ॥ इ॒न्द्र॒स्य ।
 वृ॒ष्णः । व॒रु॒ण॒स्य । रा॒ज्ञः । आ॒दि॒त्या॒ना॑म् । म॒रु॒ता॑म् । श॒र्द्धः । उ॒ग्र॒म् ॥ म॒हा॒म॒न॒सा॒मिति॑
 म॒हा - म॒न॒सा॑म् । भु॒व॒न॒च्य॒वा॒ना॒मिति॑ भु॒व॒न - च्य॒वा॒ना॑म् । घो॒षः । दे॒वा॒ना॑म् । ज॒य॒ता॑म् ।
 उ॒दि॒तिं । अ॒स्था॒त् ॥ अ॒स्माक॑म् । इ॒न्द्रः । स॒मृ॒ते॒ष्विति॑ सं - ऋ॒ते॒षु । ध्व॒जे॒षु । अ॒स्माक॑म्
 । याः । इ॒ष॒वः । ताः । ज॒य॒न्तु ॥ 18

TS 4.6.4.4

अ॒स्माक॑म् । वी॒राः । उ॒त्त॑र॒ इत्यु॒त् - त॒रे । भ॒व॒न्तु । अ॒स्मा॒न् । उ॒ । दे॒वाः । अ॒व॒त् ।
 ह॒वे॒षु ॥ उ॒दि॒तिं । ह॒रु॒ष॒य । म॒घ॒व॒न्नि॒तिं म॒घ - व॒न् । आ॒यु॒धा॒नि । उ॒दि॒तिं । स॒त्त्वं॒ना॒म् ।
 मा॒म॒का॒ना॑म् । म॒हा॒सि॑ ॥ उ॒दि॒तिं । वृ॒त्र॒ह॒न्नि॒तिं वृ॒त्र॒ह॒न् । वा॒जि॒ना॑म् । वा॒जि॒ना॒नि । उ॒दि॒तिं
 । र॒था॒ना॑म् । ज॒य॒ता॑म् । ए॒तु । घो॒षः ॥ उ॒प॑ । प्रे॒तिं । इ॒त् । ज॒य॒त॑ । न॒रः । स्ति॒राः ।
 वः । स॒न्तु । बा॒ह॒वः ॥ इ॒न्द्रः । वः । श॒र्म । य॒च्छ॒तु । अ॒ना॒धृ॒ष्या इत्य॑ना - धृ॒ष्याः । य॒था
 । अ॒सं॒थ ॥ अ॒व॒सृ॒ष्टे॒त्य॒व॑ - सृ॒ष्टा । पे॒रे॒तिं । प॒त् । श॒र॒व्ये । ब्र॒ह्म॒स॒श्शिते॑ति॒ ब्र॒ह्म॒स॒श्शिता॑ ॥
 ग॒च्छ॑ । अ॒मि॒त्रा॒न् । प्रे॒तिं । 19

TS 4.6.4.5

वि॒श । मा । ए॒षाम् । कम् । च॒न । उ॒दिति॑ । शि॒षः ॥ म॒र्माणि॑ । ते । व॒र्मभि॑रिति॒
व॒र्म -भिः॑ । छा॒दया॑मि । सोमः॑ । त्वा । राजा॑ । अ॒मृते॑न । अ॒भीति॑ । व॒स्ताम् ॥ उ॒रोः
। व॒रीयः॑ । व॒रिवः॑ । ते । अ॒स्तु । ज॒यन्त॑म् । त्वाम् । अ॒न्विति॑ । म॒दन्तु॑ । दे॒वाः
॥ यत्र॑ । बा॒णाः । स॒पन्त॑न्तीति॒ सं - प॑तन्ति । कु॒मा॒राः । वि॒शिखा॑ इति॒ वि - शि॑खाः ।
इ॒व ॥ इन्द्रः॑ । नः । तत्र॑ । वृ॒त्रहे॑ति॒ वृत्र॑ - हा । वि॒श्वाहे॑ति॒ विश्वा॑ - हा । श॒र्म । य॒च्छतु॑ ॥ 20

(दी॒या - ऽदा॒यो - ज॑यन्त्व - मि॒त्रान् प्र - च॑त्वारि॒शच्च॑) (A4)

TS 4.6.5.1

प्राची॑म् । अ॒न्विति॑ । प्र॒दिश॑मिति॒ प्र-दि॑श॒म् । प्रेति॑ । इ॒हि । वि॒द्वान् । अ॒ग्नेः । अ॒ग्ने । पु॒रो
अ॒ग्निरिति॑ पु॒रः - अ॒ग्निः । भ॒व । इ॒ह ॥ वि॒श्वाः । आ॒शाः । दी॒द्यानः॑ । वी॒ति । भा॒हि ।
ऊ॒र्जम् । नः । धे॒हि । द्वि॒पद॑ इति॒ द्वि - प॑दै । च॒तुष्प॑द॒ इति॒ चतुः॑ - प॒दे ॥ क्र॒म॒द्धम् ।
अ॒ग्निना॑ । नाक॑म् । उ॒ख्यम् । ह॒स्तेषु॑ । बिभ्र॑तः ॥ दि॒वः । पृ॒ष्ठम् । सु॒वः । ग॒त्वा । मि॒श्राः
। दे॒वेभिः॑ । आ॒द्धम् ॥ पृ॒थि॒व्याः । अ॒हम् । उ॒दिति॑ । अ॒न्तरि॑क्षम् । ए॒ति । अ॒रु॒हम् ।
अ॒न्तरि॑क्षात् । दि॒वम् । ए॒ति । अ॒रु॒हम् ॥ दि॒वः । नाक॑स्य । पृ॒ष्ठात् । सु॒वः । ज्योतिः॑ ।
अ॒गाम् । 21

TS 4.6.5.2

अ॒हम् ॥ सु॒वः । य॒न्तः । न । अ॒पेति॑ । ई॒क्षन्ते॑ । ए॒ति । द्याम् । रो॒हन्ति॑ । रो॒दसी॑ इति॒
॥ य॒ज्ञम् । ये । वि॒श्वतो॑धा॒रमिति॑ वि॒श्वतः॑ - धा॒रम् । सु॒वि॒द्वा॒स॒ इति॒ सु - वि॒द्वा॒सः । वि॒ते॒निर॑
इति॒ वि - ते॒निरे॑ ॥ अ॒ग्ने । प्रेति॑ । इ॒हि । प्र॒थमः॑ । दे॒वय॑तामिति॒ देव॑ - य॒ताम् । चक्षुः॑ ।
दे॒वाना॑म् । उ॒त । म॒र्त्याना॑म् ॥ इ॒यक्ष॑माणाः । भृ॒गुभि॑रिति॒ भृगु॑ - भिः । स॒जोषा॑ इति॒ स-जोषाः॑

। सुवः । यन्तु । यजमानाः । स्वस्ति ॥ नक्तोषासां । समनसेति स - मनसा । विरूपे इति
वि - रूपे । धापयेते इति । शिशुम् । एकम् । समीची इति ॥ द्यावा । क्षाम । रुक्मः ।
अन्तः । वीति । भाति । देवाः । अग्निम् । धारयन् । द्रविणोदा इति द्रविणः - दाः ॥ अग्ने
। सहस्राक्षेति सहस्र - अक्ष । 22

TS 4.6.5.3

शतमूर्धन्निति शत - मूर्धन् । शतम् । ते । प्राणा इति प्र-अनाः । सहस्रम् । अपान इत्यप
- अनाः ॥ त्वम् । साहस्रस्य । रायः । ईशिषे । तस्मै । ते । विधेम । वाजाय । स्वाहा
॥ सुपर्ण इति सु-पर्णः । असि । गुरुत्मान् । पृथिव्याम् । सीद । पृष्ठे । पृथिव्याः । सीद
। भासा । अन्तरिक्षम् । एति । पृण । ज्योतिषा । दिवम् । उदिति । स्तभान् । तेजसा
। दिशः । उदिति । दृष्टु ॥ आजुह्वान इत्यां - जुह्वानः । सुप्रतीक इति सु - प्रतीकः ।
पुरस्तात् । अग्ने । स्वाम् । योनिम् । एति । सीद । साद्ध्या ॥ अस्मिन् । सधस्थ इति
सध - स्थे । अधीति । उत्तरस्मिन्नित्युत् - तरस्मिन् । विश्वे । देवाः । 23

TS 4.6.5.4

यजमानः । च । सीदुत् ॥ प्रेद्ध इति प्र - इद्धः । अग्ने । दीदिहि । पुरः । नः । अजस्रया
। सूर्या । यविष्ठ ॥ त्वाम् । शश्वन्तः । उपेति । यन्ति । वाजाः ॥ विधेम । ते । पुरमे ।
जन्मन् । अग्ने । विधेम । स्तोमैः । अवरे । सधस्थ इति सध - स्थे ॥ यस्मात् । योनेः ।
उदारित्युत् - आरिथ । यजे । तम् । प्रेति । त्वे इति । हवींषि । जुहुरे । समिद्ध इति सं
- इद्धे ॥ ताम् । सवितुः । वरेण्यस्य । चित्राम् । एति । अहम् । वृणे । सुमतिमिति सु -
मतिम् । विश्वजन्यामिति विश्व - जन्याम् ॥ याम् । अस्य । कण्वः । अदुहत् । प्रपीनामिति
प्र-पीनाम् । सहस्रधाराति सहस्र - धाराम् । 24

TS 4.6.5.5

पयसा । महीम् । गाम् ॥ सप्त । ते । अग्ने । समिध इति सम् - इधः । सप्त । जिह्वाः । सप्त । ऋषयः । सप्त । धाम । प्रियाणि ॥ सप्त । होत्राः । सप्तधेति सप्त - धा । त्वा । यजन्ति । सप्त । योनीः । एति । पृणस्व । घृतेन ॥ ईदृङ् । च । अन्यादृङ् । च । एतादृङ् । च । प्रतिदृङिति प्रति - दृङ् । च । मितः । च । संमित इति सं - मितः । च । सभरा इति स - भराः ॥ शुक्रज्योतिरिति शुक्र-ज्योतिः । च । चित्रज्योतिरिति चित्र-ज्योतिः । च । सत्यज्योतिरिति सत्य - ज्योतिः । च । ज्योतिष्मान् । च । सत्यः । च । ऋतपा इत्यृत-पाः । च । अत्यश्हा इत्यति - अश्हाः ॥ 25

TS 4.6.5.6

ऋतजिदित्यृत - जित् । च । सत्यजिदिति सत्य - जित् । च । सेनजिदिति सेन - जित् । च । सुषेण इति सु - सेनः । च । अन्त्यमित्र इत्यन्ति-अमित्रः । च । दूरे अमित्र इति दूरे - अमित्रः । च । गुणः ॥ ऋतः । च । सत्यः । च । ध्रुवः । च । धरुणः । च । धर्ता । च । विधर्तेति वि - धर्ता । च । विधारय इति वि-धारयः ॥ ईदृक्षांसः । एतादृक्षांसः । उ । स्विती । नः । सदृक्षांसः । प्रतिसदृक्षास इति प्रति - सदृक्षासः । एति । इतन ॥ मितासः । च । संमितास इति सं - मितासः । च । नः । ऊतये । सभरस इति स - भरसः । मरुतः । यज्ञे । अस्मिन् । इन्द्रम् । दैवीः । विशः । मरुतः । अनुवर्तमान इत्यनु-वर्तमानः () । यथा । इन्द्रम् । दैवीः । विशः । मरुतः । अनुवर्तमान इत्यनु - वर्तमानः । एवम् । इमम् । यजमानम् । दैवीः । च । विशः । मानुषीः । च । अनुवर्तमान इत्यनु - वर्तमानः । भवन्तु ॥ 26

(अगाः - सहस्राक्ष - देवाः - सहस्रधारा - मत्यश्हा - अनुवर्तमानः - षोडश च) (A5)

TS 4.6.6.1

जीमूतस्य । इव । भवति । प्रतीकम् । यत् । वर्मी । याति । समदामिति स - मदीम् ।

उपस्थ इत्युप - स्थे ॥ अनाविद्धयेत्यना - विद्धया । तनुवा । जय । त्वम् । सः । त्वा ।
वर्मणः । महिमा । पिपुर्तु ॥ धन्वना । गाः । धन्वना । आजिम् । जयेम् । धन्वना ।
तीव्राः । समदु इति स - मदः । जयेम् ॥ धनुः । शत्रोः । अपकाममित्यप - कामम् ।
कृणोति । धन्वना । सर्वाः । प्रदिश इति प्र - दिशः । जयेम् ॥ वक्ष्यन्ती । इव । इत् ।
एति । गनीगन्ति । कर्णम् । प्रियम् । सखायम् । परिष्वज्जानेति परि - स्रस्वज्जाना ॥ योषा
। इव । शिङ्गे । विततेति वि - तता । अधीति । धन्वन् ॥ 27

TS 4.6.6.2

ज्या । इयम् । समने । पारयन्ती ॥ ते इति । आचरन्ती इत्या - चरन्ती । समना । इव
। योषा । माता । इव । पुत्रम् । बिभृताम् । उपस्थ इत्युप - स्थे ॥ अपेति । शत्रून् ।
विद्धयताम् । सविदान इति सं - विदाने । आत्नी इति । इमे इति । विष्फुरन्ती इति वि-स्फुरन्ती
। अमित्रान् ॥ बह्वीनाम् । पिता । बहुः । अस्य । पुत्रः । चिश्वा । कृणोति । समना ।
अवगत्येत्यव - गत्य ॥ इषुधिरितीषु - धिः । सङ्काः । पृतनाः । च । सर्वाः । पृष्ठे । निनद्ध
इति नि - नद्धः । जयति । प्रसूत इति प्र - सूतः ॥ रथे । तिष्ठन् । नयति । वाजिनः । पुरः ।
यत्रयत्रेति यत्र-यत्र । कामयते । सुषारथिरिति सु - सारथिः ॥ अभीशूनाम् । महिमानम् ॥ 28

TS 4.6.6.3

पनायत् । मनः । पश्चात् । अन्विति । यच्छन्ति । रश्मयः ॥ तीव्रान् । घोषान् । कृण्वते
। वृषपाणय इति वृष-पाणयः । अश्वाः । रथेभिः । सह । वाजयन्तः ॥ अवक्रामन्त इत्यव
- क्रामन्तः । प्रपदैरिति प्र - पदैः । अमित्रान् । क्षिणन्ति । शत्रून् । अनपव्ययन्त इत्यनप
- व्ययन्तः ॥ रथवाहनमिति रथ-वाहनम् । हविः । अस्य । नाम । यत्र । आयुधम् ।
निहितमिति नि - हितम् । अस्य । वर्म ॥ तत्र । रथम् । उपेति । शृगम् । सुदेम् । विश्वाहेति
विश्वा - अहाँ । वयम् । सुमनस्यमाना इति सु - मनस्यमानाः ॥ स्वादुषसद इति स्वादु -
ससदः । पितरः । वयोधा इति वयः - धाः । कृच्छ्रेषित इति कृच्छ्रे - श्रितः । शक्तीवन्त

इति शक्तिं - वृन्तः । गभीराः ॥ चित्रसेना इति चित्र - सेनाः । इषुबला इतीषु - बलाः । अमृ-
द्धाः । सुतोवीरा इति सुतः - वीराः । उरवः । ब्रातसाहा इति ब्रात - साहाः ॥ ब्राह्मणासः । 29

TS 4.6.6.4

पितरः । सोम्यासः । शिवे इति । नः । द्यावापृथिवी इति द्यावा - पृथिवी । अनेहसा ॥ पूषा
। नः । पातु । दुरितादिति दुः - इतात् । ऋतावृध इत्यृत - वृधः । रक्ष । मार्किः । नः
। अघशंस इत्यघ - शंसः । ईशत् ॥ सुपूर्णमिति सु - पूर्णम् । वस्ते । मृगः । अस्याः
। दन्तः । गोभिः । सन्नद्धेति सं - नद्धा । पतति । प्रसूतेति प्र - सूता ॥ यत्र । नरः ।
समिति । च । वीति । च । द्रवन्ति । तत्र । अस्मभ्यमित्यस्म - भ्यम् । इषवः । शर्म ।
यसुन्न ॥ ऋजीते । परीति । वृद्धिग्ध । नः । अश्मा । भवतु । नः । तनूः ॥ सोमः ।
अधीति । ब्रवीतु । नः । अदितिः । 30

TS 4.6.6.5

शर्म । यच्छतु ॥ एति । जङ्घन्ति । सानु । एषाम् । जघनान् । उपेति । जिघ्रते ॥
अश्वाजनीत्यश्व - अजनि । प्रचेतस इति प्र - चेतसः । अश्वान् । समथ्स्विति समत् - सु ।
चोदय ॥ अहिः । इव । भोगैः । परीति । एति । बाहुम् । ज्यायाः । हेतिम् । परिबाधमान
इति परि - बाधमानः ॥ हस्तघ्न इति हस्त - घ्नः । विश्वा । वयुनानि । विद्वान् । पुमान् ।
पुमांसम् । परीति । पातु । विश्वतः ॥ वनस्पते । वीडङ्ग इति वीडु - अङ्गः । हि । भूयाः
। अस्मत्सुखेत्यस्मत् - सुखा । प्रतरण इति प्र - तरणः । सुवीर इति सु - वीरः ॥ गोभिः ।
सन्नद्ध इति सं - नद्धः । असि । वीडयस्व । आस्थातेत्या - स्थाता । ते । जयतु । जेत्वानि
॥ दिवः । पृथिव्याः । परीति । 31

TS 4.6.6.6

ओजः । उद्धृतमित्युत् - भृतम् । वनस्पतिभ्य इति वनस्पति-भ्यः । परीति । आभृतमित्या -

भृ॒तम् । सहः ॥ अ॒पाम् । ओ॒ज्मानम् । परी॑तिं । गोभिः । आवृ॑तमित्या-वृ॒तम् । इन्द्र॑स्य
 । वज्र॑म् । ह॒विषा॑ । रथ॑म् । य॒ज् ॥ इन्द्र॑स्य । वज्रः । म॒रुता॑म् । अनी॑कम् । मि॒त्रस्य॑ ।
 गर्भः । वरु॑णस्य । नाभिः ॥ सः । इ॒माम् । नः । ह॒व्यदा॑तिमिति ह॒व्य - दा॑तिम् । जुषा॑णः
 । दे॒वं । र॒थ् । प्र॒तीति॑ । ह॒व्या । गृ॒भाय॑ ॥ उ॒पेति॑ । श्वा॒स॒य॒ । पृ॒थि॒वीम् । उ॒त । द्याम् ।
 पु॒रु॒त्रेति॑ पु॒रु - त्रा । ते । म॒नु॒ताम् । वि॒ष्टि॑तमिति वि - स्थि॒तम् । जग॑त् ॥ सः । दु॒न्दु॒भे ।
 स॒जूरि॑ति स - जूः । इन्द्रे॑ण । दे॒वैः । दू॒रात् । 32

TS 4.6.6.7

द॒वीयः । अ॒पेति॑ । से॒ध् । शत्रू॑न् ॥ ए॒ति॑ । क्र॒न्द॒य॒ । बल॑म् । ओजः । नः । ए॒ति॑ ।
 धाः । नि॒रिति॑ । स्थ॒नि॒हि॒ । दु॒रि॒तेति॑ दुः - इ॒ता । बाध॑मानः ॥ अ॒पेति॑ । प्रो॒थ् । दु॒न्दु॒भे ।
 दु॒च्छु॒नान् । इ॒तः । इन्द्र॑स्य । मु॒ष्टिः । अ॒सि॒ । वी॒डय॑स्व ॥ ए॒ति॑ । अ॒मूः । अ॒ज् । प्र॒त्याव॑-
 र्त्तये॑ति प्रति - आव॑र्तय । इ॒माः । के॒तुम॑दि॒ति॑ के॒तु - मत् । दु॒न्दु॒भिः । वा॒व॒दी॒ति॑ ॥ स॒मिति॑ ।
 अ॒श्व॑पर्णा॒ इत्य॑श्व॒पर्णाः । च॒रन्ति॑ । नः । नरः । अ॒स्माक॑म् । इन्द्र॑ । र॒थिनः॑ । ज॒यन्तु॑ ॥ 33

(धन्वन् - महिमानं - ब्राह्मणासो - ऽदितिः - पृथिव्याः परि - दूरा - देकचत्वारिंशच्च) (A6)

TS 4.6.7.1

यत् । अ॒क्र॒न्दः । प्र॒थ॒मम् । जा॒य॑मानः । उ॒द्यन्ति॑त्यु॒त्-यन् । स॒मु॒द्रात् । उ॒त । वा॒ ।
 पु॒री॒षात् ॥ श्ये॑नस्य । प॒क्षा । ह॒रि॒णस्य॑ । बा॒हू इति॑ । उ॒प॒स्तु॒त्य॒मित्यु॑प - स्तु॒त्यम् । महि॑
 । जा॒तम् । ते । अ॒र्व॒न् ॥ य॒मेन॑ । दु॒त्तम् । त्रि॒तः । ए॒नम् । आ॒यु॒नक् । इन्द्रः॑ ।
 ए॒नम् । प्र॒थ॒मः । अधी॑ति । अ॒ति॒ष्ठ॒त् ॥ ग॒न्ध॒र्वः । अ॒स्य॒ । र॒श॒नाम् । अ॒गृ॒भ्णात् । सू॒री॒त् ।
 । अ॒श्वम् । व॒स॒वः । नि॒रिति॑ । अ॒त॒ष्ट॒ ॥ अ॒सि॑ । य॒मः । अ॒सि॑ । आ॒दि॒त्यः । अ॒र्व॒न् ।
 । अ॒सि॑ । त्रि॒तः । गु॒ह्येन॑ । व॒तेन॑ ॥ अ॒सि॑ । सो॒मेन॑ । स॒मया॑ । वि॒पृ॒क्त॒ इति॑ वि - पृ॒क्तः । 34

TS 4.6.7.2

आहुः । ते । त्रीणि । दिवि । बन्धनानि ॥ त्रीणि । ते । आहुः । दिवि । बन्धनानि । त्रीणि । अपिस्वित्यप् - सु । त्रीणि । अन्तः । समुद्रे ॥ उत । इव । मे । वरुणः । छन्त्सि । अर्वन् । यत्र । ते । आहुः । पुरम् । जनित्रम् ॥ इमा । ते । वाजिन् । अवमार्जनानीत्यव - मार्जनानि । इमा । शफानीम् । सनितुः । निधानेति नि - धाना ॥ अत्र । ते । भद्राः । रशनाः । अपश्यम् । ऋतस्य । याः । अभिरक्षन्तीयंभि - रक्षन्ति । गोपा इति गो - पाः ॥ आत्मानम् । ते । मनसा । आरात् । अजानाम् । अवः । दिवा । 35

TS 4.6.7.3

पतयन्तम् । पतङ्गम् ॥ शिरः । अपश्यम् । पृथिभिरिति पृथि - भिः । सुगेभिरिति सु - गेभिः । अरेणुभिरित्यरेणु - भिः । जेहमानम् । पतत्रि ॥ अत्र । ते । रूपम् । उत्तममित्युत् - तमम् । अपश्यम् । जिगीषमाणम् । इषः । एति । पुदे । गोः ॥ यदा । ते । मर्तः । अन्विति । भोगम् । आनट् । आत् । इत् । ग्रसिष्ठः । ओषधीः । अजीगः ॥ अन्विति । त्वा । रथः । अन्विति । मर्यः । अर्वन् । अन्विति । गावः । अन्विति । भगः । कृनीनाम् ॥ अन्विति । व्रातांसः । तव । सख्यम् । ईयुः । अन्विति । देवाः । ममिरे । वीर्यम् । 36

TS 4.6.7.4

ते ॥ हिरण्यशृङ्ग इति हिरण्य - शृङ्गः । अयः । अस्य । पादाः । मनोजवा इति मनः - जवाः । अवरः । इन्द्रः । आसीत् ॥ देवाः । इत् । अस्य । हविरद्यमिति हविः - अद्यम् । आयन् । यः । अर्वन्तम् । प्रथमः । अद्यतिष्ठदित्यधि - अतिष्ठत् ॥ ईर्मान्तास इतीर्म-अन्तासः । सिलिकमद्वयमास इति सिलिक-मद्वयमासः । समिति । शूरणासः । दिव्यासः । अत्याः ॥ हसाः । इव । श्रेणिश इति श्रेणि - शः । यतन्ते । यत् । आक्षिपुः । दिव्यम् । अजम् । अश्वाः ॥ तव । शरीरम् । पतयिष्णु । अर्वन् । तव । चित्तम् । वातः । इव । धर्जीमान् ॥ तव । शृङ्गाणि । विष्टितेति वि - स्थिता । पुरुत्रेति पुरु - त्रा । अरण्येषु । जर्भुराणा ।

चरन्ति ॥ उपं । 37

TS 4.6.7.5

प्रेतिं । अगात् । शसनम् । वाजी । अर्वा । देवद्रीचेति देव-द्रीचा । मनसा । दीद्व्यानः ॥
अजः । पुरः । नीयते । नाभिः । अस्य । अन्विति । पश्चात् । कवयः । यन्ति । रेभाः
॥ उपं । प्रेतिं । अगात् । परमम् । यत् । सुधस्थमिति सुध - स्थम् । अर्वान् । अच्छं ।
पितरम् । मातरम् । च ॥ अद्य । देवान् । जुष्टतम् इति जुष्ट - तम् । हि । गम्याः । अथ
। एति । शास्ते । दाशुषे । वार्याणि ॥ 38

(विपृक्तो - दिवा - वीर्य - मुपै - कान्नचत्वारिंशच्च) (A7)

TS 4.6.8.1

मा । नः । मित्रः । वरुणः । अर्यमा । आयुः । इन्द्रः । ऋभुक्षा इत्यृभु - क्षाः । मरुतः
। परीतिं । ख्यन् ॥ यत् । वाजिनः । देवजातस्येति देव - जातस्य । सप्ते । प्रवक्ष्याम इति
प्र - वक्ष्यामः । विदथे । वीर्याणि ॥ यत् । निर्णिजेति निः - निजा । रेक्णासा । प्रावृतस्य
। रातिम् । गृभीताम् । मुखतः । नयन्ति ॥ सुप्राडिति सु - प्राड् । अजः । मेम्यत् ।
विश्वरूप इति विश्व - रूपः । इन्द्रापूष्णोरितीन्द्रा-पूष्णोः । प्रियम् । अपीति । एति । पार्थः
॥ एषः । छागः । पुरः । अश्वेन । वाजिना । पूष्णः । भागः । नीयते । विश्वदेव्य इ-
ति विश्व - देव्यः ॥ अभिप्रियमित्यभि- प्रियम् । यत् । पुरोडाशम् । अर्वता । त्वष्टा । इत् । 39

TS 4.6.8.2

एनम् । सौश्रवसायं । जिन्वति ॥ यत् । हविष्यम् । ऋतुश इत्यृतु - शः । देवयानमिति देव
- यानम् । त्रिः । मानुषाः । परीतिं । अश्वम् । नयन्ति ॥ अत्र । पूष्णः । प्रथमः । भागः
। एति । यश्म । देवेभ्यः । प्रतिवेदयन्निति प्रति - वेदयन् । अजः ॥ होता । अद्भ्युः ।

आव॑या॒ इत्या - व॒याः । अ॒ग्निमि॒न्ध इत्य॑ग्निं - इ॒न्धः । ग्रा॒वग्रा॒भ इति॑ ग्राव - ग्रा॒भः । उ॒त । श॒स्तौ । सुवि॑प्र॒ इति॑ सु - वि॒प्रः ॥ तेन॑ । य॒ज्ञेन॑ । स्वरं॑ कृ॒तेनेति॑ सु - अ॒र॒कृ॒तेन॑ । स्वि॑ष्टे॒नेति॑ सु - इ॒ष्टेन॑ । व॒क्षणाः॑ । एति॑ । पृ॒णद्ध॑म् ॥ यूप॒व्रस्का॑ इति॑ यूप - व्र॒स्काः । उ॒त । ये । यूप॒वाहा॑ इति॑ यूप - वा॒हाः । च॒षाल॑म् । ये । अ॒श्वयू॒पायेत्य॑श्व-यू॒पाय॑ । तक्ष॑ति ॥ ये । च॒ । अ॒र्वते॑ । प॒च॑नम् । स॒भंर॒न्तीति॑ सं - भ॑रन्ति । उ॒तो इति॑ । 40

TS 4.6.8.3

तेषा॑म् । अ॒भिगू॑र्तिरि॒त्यभि॑ - गू॒र्तिः । नः॑ । इ॒न्वतु॑ ॥ उप॑ । प्रेति॑ । अ॒गात् । सु॒मदि॑ति सु - मत् । मे॒ । अ॒धायि॑ । म॒न्म॑ । दे॒वाना॑म् । आ॒शाः । उपेति॑ । वी॒तपृ॑ष्ठ इति॑ वी॒त - पृ॑ष्ठः ॥ अ॒न्विति॑ । ए॒नम् । वि॒प्राः । ऋ॒षयः॑ । म॒दुन्ति॑ । दे॒वाना॑म् । पु॒ष्टे । च॒कृ॒म् । सु॒बन्धु॑मिति॑ सु - ब॒न्धुम् ॥ यत् । वा॒जिनः॑ । दा॒म॑ । स॒दांन॑मिति॑ सं - दा॒नम् । अ॒र्वतः॑ । या । शी॒रू॒षण्य॑ । र॒श॒ना । र॒ज्जुः । अ॒स्य ॥ यत् । वा॒ । घ॒ । अ॒स्य । प्र॒भृ॒तमि॑ति प्र - भृ॒तम् । आ॒स्ये॑ । तृ॒णम् । सर्वा॑ । ता । ते॒ । अ॒पीति॑ । दे॒वेषु॑ । अ॒स्तु ॥ यत् । अ॒श्वस्य॑ । ऋ॒विषः॑ । 41

TS 4.6.8.4

मक्षि॑का । आ॒श॑ । यत् । वा॒ । स्व॒रौ । स्व॒धि॒तावि॑ति स्व - धि॒तौ । रि॒प्तम् । अ॒स्ति ॥ यत् । ह॒स्तयोः॑ । श॒मि॒तुः । यत् । न॒खेषु॑ । सर्वा॑ । ता । ते॒ । अ॒पीति॑ । दे॒वेषु॑ । अ॒स्तु ॥ यत् । ऊ॒र्वद्वय॑म् । उ॒दर॑स्य । अ॒प॒वाती॑त्य॒प - वा॑ति । यः । आ॒मस्य॑ । ऋ॒विषः॑ । ग॒न्धः । अ॒स्ति ॥ सु॒कृ॒तेति॑ सु - कृ॒ता । तत् । श॒मि॒तारः॑ । कृ॒ण्वन्तु॑ । उ॒त । मे॒धम् । श्रु॒तपा॑कमिति॑ श्रु॒त - पा॑कम् । प॒च॒न्तु ॥ यत् । ते॒ । गा॒त्रात् । अ॒ग्निना॑ । प॒च्यमा॑नात् । अ॒भीति॑ । शू॒लम् । नि॒ह॒त॒स्येति॑ नि - ह॒त॒स्य॑ । अ॒व॒धाव॑तीत्य॒व - धा॑वति ॥ मा । तत् । भू॒म्याम् । एति॑ । श्रि॒षत् () । मा । तृ॒णेषु॑ । दे॒वेभ्यः॑ । तत् । उ॒श॒द्भ्य इत्यु॑शत् - भ्यः । रा॒तम् । अ॒स्तु ॥ 42

(इ - दुतो - ऋविषः - श्रिषथ् - सुप्त च) (A8)

TS 4.6.9.1

ये । वाजिनम् । परिपश्यन्तीति परि-पश्यन्ति । पृक्कम् । ये । ईम् । आहुः । सुरभिः । निरिति । हुर । इति ॥ ये । च । अर्वतः । माऽसुभिक्षामिति माऽस - भिक्षाम् । उपासतु इत्युप - आसते । उतो इति । तेषाम् । अभिगूर्तिरित्यभि - गूर्तिः । नः । इन्वतु ॥ यत् । नीक्षणम् । माऽस्पचन्याः । उखायाः । या । पात्राणि । यूष्णः । आसेचनानीत्या - सेचनानि ॥ ऊष्मण्या । अपिधानेत्यपि - धाना । चरूणाम् । अङ्काः । सूनाः । परीति । भूषन्ति । अश्वम् ॥ निक्रमणमिति नि - क्रमणम् । निषदनमिति नि - सदनम् । विवर्तनमिति वि - वर्तनम् । यत् । च । पङ्कीशम् । अर्वतः ॥ यत् । च । पपौ । यत् । च । घासिम् । 43

TS 4.6.9.2

जघास । सर्वा । ता । ते । अपीति । देवेषु । अस्तु ॥ मा । त्वा । अग्निः । ध्वनयितु । धूमगन्धिरिति धूम - गन्धिः । मा । उखा । भ्राजन्ति । अभीति । वित्तु । जघ्निः ॥ इष्टम् । वीतम् । अभिगूर्तिरित्यभि - गूर्तम् । वषट्कृतमिति वषट् - कृतम् । तम् । देवासः । प्रतीति । गृभ्णन्ति । अश्वम् ॥ यत् । अश्वाय । वासः । उपस्तृणन्तीत्युप - स्तृणन्ति । अधीवासमित्यधि - वासम् । या । हिरण्यानि । अस्मै ॥ सन्दानमिति सं - दानम् । अर्वन्तम् । पङ्कीशम् । प्रिया । देवेषु । एति । यामयन्ति ॥ यत् । ते । सादे । महसा । शूकृतस्येति शू - कृतस्य । पाष्ण्या । वा । कशया । 44

TS 4.6.9.3

वा । तुतोद ॥ सुचा । इव । ता । हविषः । अद्धरेषु । सर्वा । ता । ते । ब्रह्मणा । सूदयामि ॥ चतुस्त्रिंशदिति चतुः - त्रिंशत् । वाजिनः । देवबन्धोरिति देव - बन्धोः । वङ्गीः । अश्वस्य । स्वधितिरिति स्व - धितिः । समिति । एति ॥ अच्छिद्रा । गात्रा । वयुना । कृणोत । परुष्परुरिति परुः - परुः । अनुघुष्येत्यनु-घुष्य । वीति । शस्त ॥ एकः । त्वष्टुः

। अश्वस्य । विश्वस्तेति वि - शस्ता । द्वा । यन्तारौ । भवतुः । तथा । ऋतुः ॥ या । ते । गात्राणाम् । ऋतुथेत्यु - था । कृणोमि । तातेति ता - ता । पिण्डानाम् । प्रेति । जुहोमि । अग्नौ ॥ मा । त्वा । तपत् । 45

TS 4.6.9.4

प्रियः । आत्मा । अप्रियन्तमित्यपि - यन्तम् । मा । स्वधितिरिति स्व - धितिः । तनुवः । एति । तिष्ठित् । ते ॥ मा । ते । गृद्धुः । अविश्वस्तेत्यवि - शस्ता । अतिहायेत्यति-हाय । छिद्रा । गात्राणि । असिना । मिथु । कः ॥ न । वै । उ । एतत् । म्रियसे । न । रिष्यसि । देवान् । इत् । एषि । पृथिभिरिति पृथि - भिः । सुगेभिरिति सु - गेभिः ॥ हरी इति । ते । युञ्जौ । पृषती इति । अभूताम् । उपेति । अस्थात् । वाजी । धुरि । रासभस्य ॥ सुगव्यमिति सु - गव्यम् । नः । वाजी । स्वश्वियमिति सु - अश्वियम् । पुंसः । पुत्रान् । उत । विश्वापुषमिति विश्व - पुषम् । रयिम् () ॥ अनागास्त्वमित्यनागाः - त्वम् । नः । अदितिः । कृणोतु । क्षत्रम् । नः । अश्वः । वनताम् । हविष्मान् ॥ 46

(घासि-कशया - तपद् - रयिं - नव च) (A9)

praSna korvai with starting padams of 1 to 9 anuvAkams :-

(अश्मन् - य इमो - देन - माशुः - प्राची - जीमूतस्य - यदक्रन्दो - मा नो मित्रो - ये वाजिनं - नव)

korvai with starting padams of 1, 11, 21 series of pa jCAtis :-

(अश्मन् - मनोयुजं - प्राचीमनु - शर्म यच्छतु - तेषामभिगूर्तिः - षट्त्वारिंशत्)

first and last padam of sixth Prasam of Kaandam 4 :-

(अश्मन् - हविष्मान्)

4.6 चतुर्थकाण्डे षष्ठः प्रश्नः - परिषेचन-संस्काराभिधानं <https://www.vedavms.in> 20

॥ हरिः ॐ ॥ ॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां चतुर्थ काण्डे षष्ठः प्रश्नः समाप्तः ॥